

CENTAR ZA INFORMIRANJE I PRIZNAVANJE DOKUMENATA IZ OBLASTI VISOKOG OBRAZOVANJA

8

Na osnovu člana 45. stav 1. alineja 7. Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 59/07, 59/09), direktor Centra za informiranje i priznavanje dokumenata iz oblasti visokog obrazovanja (u daljem tekstu CIP), donosi

PREPORUKE O PRIZNAVANJU INOZEMNIH VISOKOŠKOLSKIH KVALIFIKACIJA U SVRHU NASTAVKA OBRAZOVANJA

CIP, kao državni informacijski centar,

- poštujući Konvenciju Vijeća Evrope/UNESCO-a o priznavanju visokoškolskih kvalifikacija u evropskoj regiji - Lisabonska konvencija i njene prateće dokumente;
- poštujući UNESCO-vu Preporuku o priznavanju kvalifikacija i studija u visokom obrazovanju i druge bitne dokumente;
- poštujući odredbe Okvirnog zakona o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini;
- poštujući ustavne nadležnosti organa za priznavanje, odnosno Ministarstva prosvjete i kulture Republike Srpske, kantonalnih/županijskih ministarstava obrazovanja u Federaciji Bosne i Hercegovine, Odjeljenja za obrazovanje Vlade Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, te stručnih organa visokoškolskih ustanova određenih njihovim statutima;

preporučuje nadležnim organima za akademsko priznavanje u Bosni i Hercegovini:

1. da uzmu u obzir, kod uspostavljanja svojih politika priznavanja, principe sadržane u ovom dokumentu;
2. da promovišu uvođenje ovih principa;

3. da osiguraju da su ove Preporuke dostupne svim zainteresovanim stranama iz oblasti priznavanja inostranih visokoškolskih kvalifikacija u Bosni i Hercegovini u svrhu nastavka obrazovanja.

Ove su Preporuke nastale na osnovu Lisabonske konvencije i njenih pratećih dokumenata. Međutim, principi ovih Preporuka mogu se primijeniti i na priznavanje kvalifikacija izdatih u drugim zemljama koje nisu potpisnice Lisabonske konvencije o priznavanju.

DIO I Pojmovi

Akademsko priznavanje, priznavanje u svrhu nastavka obrazovanja je potvrđivanje studijskih programa, kvalifikacija ili diploma s jedne (domaće ili inostrane) visokoškolske ustanove u svrhu pristupa studenata daljim studijima. Unutar Evropskog prostora visokog obrazovanja postoje tri vrste priznavanja:

- priznavanje kvalifikacija, uključujući prethodno učenje i profesionalno iskustvo, omogućujući pristup ili ponovni pristup visokom obrazovanju;
- priznavanje kratkih perioda studija perioda vezanih za studentsku mobilnost s ECTS sistemom bodovanja kao glavnim instrumentom;
- priznavanje potpunih stepena, s dodatkom diplomi kao glavnim instrumentom.

Priznavanje neformalnog obrazovanja i informalnog učenja je proces putem kojeg visokoškolska ustanova potvrđuje da ishodi učenja postignuti i ocijenjeni u drugačijem kontekstu zadovoljavaju uslove određenog studijskog programa, njegovih komponenti ili kvalifikacija.

Priznavanje prethodnog učenja i iskustva je potvrđivanje ishoda učenja stečenog formalnim obrazovanjem ili neformalnim obrazovanjem ili informalnim učenjem, a koje je stečeno prije traženog zahtjeva za potvrđivanje.

Priznavanje perioda studija je potvrđivanje dijela studijskog programa na studijskom programu na drugoj visokoškolskoj ustanovi radi nastavka studija.

Uslovno priznavanje je oblik priznavanja kojim se priznaje obrazovanje podnosiocu zahtjeva na nivou obrazovne isprave i dopušta se upis na studijski program uz ispunjavanje nedostajućih uslova za pristup određenom studijskom programu tokom studija.

Djelomično priznavanje je oblik priznavanja kojim se priznaju samo određeni bodovi, odnosno ishodi učenja i podnosilac zahtjeva ima mogućnost upisa studijskog programa nižeg nivoa od traženog, tokom kojega ima izuzeće od polaganja tih predmeta odnosno ishoda učenja.

Alternativno priznavanje je oblik priznavanja kojim se priznaje obrazovna isprava, odnosno ishodi učenja nižeg nivoa od onog koji je zahtijevao podnosilac zahtjeva ili se priznaje isti nivo, ali se omogućuje upis na sličan studijski program.

Vrednovanje je procjena inostrane visokoškolske kvalifikacije o pravima i vrijednostima koja iz nje proizilaze.

Visokoškolska kvalifikacija je određeni nivo, odnosno stepen stečenih znanja, vještina i kompetencija koji se dokazuje obrazovnom ispravom, a označuje uspješan završetak programa visokog obrazovanja.

Visokoškolska ustanova je ustanova koja izvodi visoko obrazovanje i priznata je od nadležnog organa države u kojoj vrši djelatnost visokog obrazovanja te je dio njenog sistema visokog obrazovanja.

Studijski program je studij za koji nadležni organ potvrđuje da pripada njegovom sistemu visokog obrazovanja i čijim završetkom se stiče visokoškolska kvalifikacija.

DIO II**Opšti principi**

1. Ove Preporuke uzimaju u obzir činjenicu da zajednički razvoj priznavanja inostranih visokoškolskih kvalifikacija doprinosi studentskoj i akademskoj mobilnosti.
2. Ove Preporuke uzimaju u obzir činjenicu da poboljšanje priznavanja inostranih visokoškolskih kvalifikacija doprinosi unapređenju internacionalizacije visokoškolskih ustanova u Bosni i Hercegovini i ima za cilj olakšati studentsku i akademsku mobilnost.
3. Ove Preporuke pokazuju načine na osnovu kojih se može pomoći u provođenju postupka priznavanja inostranih visokoškolskih kvalifikacija u Bosni i Hercegovini u svrhu nastavka obrazovanja.

DIO III**Preporuke**

1. Preporučuje se nadležnim organima za akademsko priznavanje u Bosni i Hercegovini da razdvoje procedure akademskog priznavanja od procedura priznavanja u svrhu zapošljavanja.
2. Preporučuje se nadležnim organima za akademsko priznavanje u Bosni i Hercegovini da uspostave procedure za priznavanje inostranih visokoškolskih kvalifikacija u svrhu nastavka obrazovanja u skladu sa odredbama Lisabonske konvencije i njenih pratećih dokumenata.
3. Preporučuje se nadležnim organima za akademsko priznavanje u Bosni i Hercegovini da pri razvijanju procedura priznavanja u svrhu nastavka obrazovanja koriste preporuke, mišljenja, informacije i iskustva CIP-a.
4. Preporučuje se nadležnim organima za akademsko priznavanje u Bosni i Hercegovini da u postupcima priznavanja od podnosioca zahtjeva ne traže dokumentaciju koja nije relevantna za akademsko priznavanje.
5. Preporučuje se nadležnim organima za akademsko priznavanje da u postupcima akademskog priznavanja razdvoje utvrđivanje prava na dalje obrazovanje od prava upisa na određeni studijski program.
6. Preporučuje se nadležnim organima za akademsko priznavanje da utvrđivanje prava na dalje obrazovanje nije bitna razlika nego samo informacije koje će olakšati procjenu kompetencija podnosioca zahtjeva za akademsko priznavanje.
7. Preporučuje se nadležnim organima za akademsko priznavanje u Bosni i Hercegovini da u toku utvrđivanja prava na dalje obrazovanje nocioca inostrane visokoškolske kvalifikacije provjere status visokoškolske ustanove koja je izdala kvalifikaciju, status studijskog programa čijim završetkom je stečena kvalifikacija, provjere autentičnost dokumenta kojim se dokazuje stečena kvalifikacija, kao i prava u pogledu nastavka obrazovanja koja proizilaze iz stečene kvalifikacije u državi izdavanja.
8. Preporučuje se nadležnim organima za akademsko priznavanje da postupci akademskog priznavanja budu zasnovani na poređenju ishoda učenja i kompetencija nosioca kvalifikacije i/ili perioda studija.
9. Preporučuje se nadležnim organima za akademsko priznavanje da priznaju svaki vid obrazovanja i učenja koji se može dokumentovati.
10. Preporučuje se nadležnim organima za akademsko priznavanje da postupak akademskog priznavanja provodi isključivo organizaciona jedinica (fakultet) na kojoj podnosilac zahtjeva želi nastaviti obrazovanje, a da većina, ili po mogućnosti svi članovi komisije budu usko povezani s određenim studijskim programom.

11. Preporučuje se nadležnim organima za akademsko priznavanje da u postupku akademskog priznavanja vrednuju svaki vid obrazovanja i učenja na način da isti pretvore u jedan ili više ECTS bodova jednog ili više predmeta, sve ECTS bodove jednog ili više predmeta, odnosno sve ECTS bodove određenog studijskog programa i omoguće nastavak obrazovanja na određenom studijskom programu ili studijskom programu višeg ciklusa.
12. Preporučuje se nadležnim organima za akademsko priznavanje da u postupcima akademskog priznavanja izvrše ponovno vrednovanje stečenih kompetencija u skladu sa specifičnostima određenog studijskog programa, iako je podnosilac zahtjeva već izvršio akademsko priznavanje na drugoj visokoškolskoj ustanovi u Bosni i Hercegovini.
13. Preporučuje se nadležnim organima za akademsko priznavanje da, ukoliko se utvrde bitne razlike zbog kojih se priznavanje ne može dodijeliti, razmotre mogućnost alternativnih oblika priznavanja: uslovno, djelomično i alternativno.
14. Preporučuje se nadležnim organima za akademsko priznavanje da samo u slučajevima kada se ne može dodijeliti nijedan oblik alternativnog priznavanja da se zahtjev za priznavanje odbija.
15. Preporučuje se nadležnim organima za akademsko priznavanje u Bosni i Hercegovini da podnosiocu zahtjeva omoguće pravo na žalbu.
16. Preporučuje se nadležnim organima za akademsko priznavanje da troškovi postupka priznavanja budu minimalni.

DIO IV**Završne odredbe**

Ove Preporuke stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj 03-33-1-2083/18
28. decembra 2018. godine
Mostar

Direktor
Mr. **Damir Ljubić**, s. r.